

SABIMA kartleggingsnotat 5-2014

Kartlegging av alpine hettesopper *Mycena* i Buskerud og Telemark

Av Arne Aronsen

Mycena pasvikiensis

Kartlegging av alpine hettesopper *Mycena* i Buskerud og Telemark

Emneord: Salix, taksonomi, alpin mykologi

Innledning

Årets feltarbeid var en fortsettelse av et prosjekt som ble påbegynt i 2005 med målsetting å kartlegge forekomst av slekten hettesopper *Mycena* i alpine vierkratt.

Jeg har foreløpig registrert 26 arter av *Mycena* i alpint vierkratt. Noen av artene ser ut til å vokse eksklusivt på nedfalne, råtnende blader av ulike *Salix*-arter. Andre har en videre habitat-preferanse, men har vist seg å forekomme i overraskende stort antall i tilknytning til vier. Flere arter som tidligere bare har vært kjent fra lavlandet, har vist seg å forekomme hyppig også i alpine lokaliteter.

Tre arter med relativt hyppige forekomster er beskrevne som nye arter: *Mycena aphanes* og *Mycena exilis* (Aronsen & Gulden i **Mycological Progress** 2007) og *Mycena guldeniana* (Aronsen & Perry i **Mycotaxon** 2012).

Resultater

Det er i tidligere rapporter gjort rede for prosjektets mål og metode, så i det følgende beskrives bare momenter fra årets feltarbeid.

Arbeidet i år ble konsentrert om to opphold i Telemark, nærmere bestemt Møsvann - Rauland-området i Tinn og Vinje og Gaustaknærne under Gaustatoppen i Hjartdal og Tinn kommuner. Det ble også gjort observasjoner i Tokke kommune. Den planlagte turen til Hemsedal i Buskerud måtte avlyses på grunn av tørke og frost.

Tidligere år har jeg samlet flere gode kollektorer av *Mycena pearsoniana*, en ”art” som i følge molekylære studier rommer to fylogenetiske arter. Foreløpig kjenner vi ingen morfologiske karakterer som kan skille mellom disse artene. Det innsamlede materialet vil forhåpentligvis kunne bidra til å avdekke dette forholdet. Dessverre ble *M. pearsoniana* ikke funnet i år. Imidlertid ble det flere steder gjort innsamlinger av *Mycena mucor*, en art som er kjent fra nedfalne eikeløv i lavlandet. I alpine områder vokser den på nedfalne løv av *Salix spp.* og bjørkeløv. Det er foreløpig et åpent spørsmål om de alpine innsamlingene representerer samme art som finnes i lavlandet. Det er marginale forskjeller både makroskopisk og mikroskopisk, men forhåpentligvis vil framtidig DNA-sekvensering kunne avdekke om dette er en eller to arter.

Årets mest interessante funn var en ny innsamling av en hittil ubeskrevet art som har fått det provisoriske navnet *Mycena pasvikiensis*. Dette er en art som overflatisk kan minne om *M. cinerella*, men som mikroskopisk er totalt forskjellig. Denne arten er nå funnet i Finnmark, Hordaland, Sogn og Fjordane, Buskerud og Telemark og vil bli presentert som en ny art i en framtidig publikasjon.

Det ble samlet inn én ny art, som ikke tidligere har vært registrert i dette prosjektet, nemlig *M. aetites*. Arten er kjent fra alpine områder i Norge fra før, men har ikke vært registrert av undertegnede før i år.

Det ble også gjort interessante funn av *M. guldeniana*, *M. exilis*, og *M. adonis*. Også i år har *M. metata* vist seg å være en karakterart i de undersøkte områdene.